

ČECHO AUSTRALAN

KRAJANSKÝ LÍST

JARO/PODZIM 2018

www.cechoaustralan.com

foto Barbara Semenov

už nikdy

*nepohlédnu na prejzové střechy
Malé Strany
na Jana Husa na Staroměstském náměstí
na Pařížskou ulici hodnou svého jména
na Vltavu přepásanou mosty
Karlovým mostem po kterém už
nikdy neprojde se Jan Tříska
už nepohlédnu na milované město
na jeho věže kterých je sto
z perspektivy ptačí
už neprojdou se halami pěkného letiště
nesoucí jméno
slavného dramatika-prezidenta
už nenadechnu se vůně parků
vanoucích ze stánků
na Václavském náměstí
a veršům básníka nebudu naslouchat
v jedinečné oáze kultury jménem Viola
už nikdy nevejdu do halasu sklenic a hlasů
ve slavné pivnici U Pinkasů
kamennému básníku lásky pod Petřínem
už nikdy se nepokloním
a ve vinárně z přítmí a plyše vínem
sáčko si neposkvrním...*

*už nikdy nebudu se obdivovat umění
spoluvůrci divadla Semaforu
eskalátory metra nepojedu
nahoru a dolů
a neprojdou se ulicemi města
jediného ze sta
na jeho chodnících nebudu čist
neviditelné stopy mého mládí
a hodinky řídit si podle tramvaje
a žasnout nad jejím respektem
jízdního řádu
už nikdy jak piják z hostince do hostince
nebudu se ubírat
z jedné výstavní síně do jiné
v chrámech naslouchat hudbě mistrů
v klubu Agharta jazzu věrozvěstům
v antikvariátech vdechovat aroma
starých knih a zvědavostí jimi listovat*

*a nebo snad
shledám že
zázrak stát se může
a z vůle osudu a boží
ono nikdy ještě se odloží...? Vladimír Cícha*

Jiří a Otto Bubeníčkoví milují svou vlast

Dana Broumová

Světově uznávaní taneční umělci Jiří a Otto Bubeníčkoví, tvůrci vitálního, inovativního současného baletu, jsou velcí patrioti. Ačkoliv oba žijí dlouhá léta v zahraničí, do své vlasti se stále rádi vrací. Umělecky působili na mnoha prestižních scénách nejen v Evropě, ale i v Americe, Japonsku, Austrálii a na Novém Zélandu. Ve světě dosáhli mimořádného uznání, za propagaci a šíření dobrého jména České republiky byli v roce 2016 vyznamenáni oceněním Gratias agit, a o rok později převzali Stříbrnou medaili na Magistrátu hlavního města Prahy. Taneční kariéru ukončili před dvěma lety představením Orfeus, které mohli obdivovat i diváci v České republice. Jejich nové umělecké aktivity je vedou do různých končin světa a zcela naplňují jejich program. Jiří se věnuje především choreografii, kterou se úspěšně zabýval již během své taneční kariéry, také dramaturgii a své projekty režíruje. Ottu nadchla scénografie, kterou si zdokonaluje studiím v Hamburku, komponuje hudbu a navrhuje kostýmy. K tvorbě využívá práci na počítači a pomocí různých SW programů vytváří své návrhy počítačovou grafikou trojrozměrně. Rychle se nové aplikace učí a těmto technologiím naprosto propadl. Jejich program je tak nabitý, časově náročný, že naplánovat s nimi schůzku v Praze bylo jako malý zázrak.

Díky vstřícnosti Jiřího Bubeníčka se nám (mně a vydavatelce časopisu Čechoaustralan Barbaře Semenov) podařilo zastihnout ho ve zkušebně Anenského kláštera během příprav na baletní projekt Má vlast na hudbu Bedřicha Smetany. Setkání s charismatickým Jiřím Bubeníčkem bylo velmi milé, nejdříve se omlouval, že musí ještě chvíli zkusit s tanečníky na blížící se premiéru, což byla ovšem jedinečná příležitost vidět Jiřího přímo při práci. Nechal nás nahlédnout do své umělecké kuchyně při nácviku baletu na symfonickou báseň Šárka,

s vynikajícími představiteli hlavních rolí, mohly jsme tak obdivovat temperamentní brazilskou tanečnici Rafaelle Queiroz v roli Šárky a famózního Jiřího Jelínka jako Ctirada. Ochutnávka vznikajícího projektu nás na chvíli přenesla do Starých pověstí českých a zintenzivnila zájem proniknout hlouběji do příprav tohoto unikátního díla, které propojuje historii se současností. Po zkoušce jsme s Jiřím Bubeníčkem nad šálkem kávy diskutovali o významných momentech jeho profesní kariéry, o zajímavých projektech, plánech do budoucna i životním krédu. Byl velmi otevřený, upřímný a vtipně glosoval svá vyprávění. Vzpomínal na svůj odchod z baletního souboru Johna Neumeiera Hamburské státní opery do Drážďan v roce 2006. Po třináctiletém působení v Hamburku cítil, že již nemá dostatek prostoru pro umělecký růst a jeho touha stále se učit a poznávat nové styly ho dovedla ke zlomovému rozhodnutí. Umělecký ředitel nově formovaného baletního souboru v Drážďanech si nesmírně přál mít Jiřího ve svém ansámblu a nabídl mu exkluzivní podmínky včetně příslibu uvolňovat ho na Gala představení. Jiřímu se zalíbil zajímavý repertoár, který mu poskytoval řadu příležitostí zosobňovat mnoho pozoruhodných rolí a umožnil mu spolupráci s významným choreografem Williamem Forsythem. Nabídku přijal a drážďanská Semperoper se stala jeho domovskou scénou na dalších deset let.

Začátek letošního roku strávili bratři Bubeníčkoví na Novém Zélandu, a tak bylo nasnadě zeptat se na vznik a realizaci projektu Piano pro Royal New Zealand Ballet. Oscarový film novozélandské režisérky Jane Campion Piano fascinoval diváky na celém světě mysteriálním příběhem plným vášně, touhy a naděje. Pozoruhodný a dojemný osud němé Ady McGrath, milující svůj klavír, který jí zprostředkovává komunikaci se světem, hluboce zasáhl i Jiřího Bubeníčka. Zaujal ho nejen působivý děj milostného trojúhelníku v období kolonizace Nového Zélandu, ale upoutala ho i drsná novozélandská příroda, která dodává příběhu emotivní naléhavost. Uzavřená a oduševnělá Ada postupně objevuje doposud pro ni nepoznané pocity zamilovanosti a vášně, vůči kterým se stává bezmocnou, což vede k tragickým následkům. Jane Campion, která se ve své tvorbě zaměřuje na témata postavení žen ve společnosti a jejich boj s předsudky, upustila od původního záměru nechat hlavní hrdinku utonout připoutanou ke klavíru na dně oceánu a nechala Adu vyplavat na hladinu. Jiří Bubeníček byl příběhem dojat, zasažen až do morku kosti, a od té chvíle věděl, že jednoho dne ho musí přenést na baletní scénu. Příležitost se mu nejdříve naskytla, když dostal nabídku připravit jednoaktový balet pro divadlo v Dortmundu, a začátkem letošního roku se znovu k tématu vrátil, aby ho rozpracoval na celovečerní

představení pro baletní soubor Royal New Zealand Ballet. Mohl tak realizovat svůj sen. Inspiraci čerpal z filmového příběhu, nechtěl ho však kopírovat, pouze jinými výrazovými prostředky jímavý příběh vyprávět. Taneční interpretace tak dala osudovému údělu Ady novou dimenzi a ponechala otevřený konec fantazii každého diváka. Zápletka příběhu je nadčasová, charaktery postav jsou stále relevantní. Pro představitelku Ady primabalerínu Abigail Boyle, byla tato jak fyzicky tak i psychicky náročná role velkou výzvou. Aby se mohla vžít do silného charakteru postavy, musí být protagonistka zralou ženou s životními zkušenostmi, uvědomovat si, že na scéně obnažuje svou duši. Abigail Boyle toto vše naplňovala a těžkou úlohu přesvědčivě zvládla. Jiří Bubeníček při práci s tanečnicí kladl důraz na působivou atmosféru, citlivě tvořil náročnou choreografii v souladu s divokou, civilizací nedotčenou přírodou a s respektem k maorské kultuře. Jevištní realizace příběhu mu umožňovala kombinaci klasického baletu a současného scénického tance, což je Jiřího doména. Dalším rozměrem inscenace baletu byl multimediální přístup ke scénografii, které se ujal Otto Bubeníček. Filmové projekce fragmentů novozélandské přírody, vodopádů, lesů s mohutnými kapradinami, černé pláže, rozbouřený příboj moře, to vše bylo rámcem, který umocňoval děj. Otto není velkým příznivcem videoprojekcí v baletu, které mohou odvádět pozornost od živé produkce, proto videa, která na Novém Zélandu pořídil, použil jako statické pozadí pro dokreslení příběhu. Krajina, stromy, moře, jsou jako živé fotografie, jen s velmi mírným pohybem ve větru nebo v příboji. Scénický design pro tanec vyžaduje maximum volného prostoru, takže vše, co je na scéně, musí mít svůj účel v kontextu s choreografií. Pro Jiřího a Ottu je velmi důležité, aby protagonisté byli nejen výtečnými tanečníky, ale zároveň přesvědčivými herci, což je ideální souhra aspektů k vyjádření emocí. Cílem je upoutat diváky a vtáhnou je do děje, tak aby v nich zůstal dlouhodobý impuls o něm přemýšlet. Silný příběh je podpořen filmovou hudbou Michaela Nymana s prolínajícími se úryvky maorských rytmů. Hudební aranžmá zpracoval Otto tak, aby hudba korelovala s vizuálním designem, a tak navodila atmosféru. Skladby byly doplněny zvuky moře, zpěvem ptáků a šumem stromů. Jedině dokonalá synergie tance, hudby a videoprojekce dokáže přivodit ten nejpůsobivější dojem. Jiří a Otto si ze začátku neuvědomovali, že se mohou dostat při střetu s maorskou kulturou do určitých

nesnází. Kostýmy musely být upraveny tak, aby neznázorňovaly konkrétní maorské symboly. Konzultace s maorským poradcem byla tedy naprosto nezbytná. Premiéry baletu Piano v únoru letošního roku se zúčastnila Jane Campion, která ocenila spektakulární představení a invenční pojetí Jiřího a Ottu. Jejich tvorba zaujala novozélandskou režisérku Rebeccu Tansley, která natočila dokumentární film *The Heart Dances* o přípravách a realizaci baletu Piano. Zachycuje exkluzivní záběry ze zákulisí, průběh zkoušek a představení. Ve filmu mapuje mnoho hodin obtížné práce a konstruktivní kreativity obou bratrů. Zaznamenává jejich tvůrčí nasazení, sleduje jejich enormní umělecké schopnosti, nadšení, oddanost a pokoru, které vedly k uvedení jejich působivého díla na jevišti novozélandského divadla.

Po návratu z Nového Zélandu byl Jiří zcela pohlcen aktivitami na přípravách projektu na hudbu Bedřicha Smetany *Má vlast*. Myšlenka baletně ztvárnit tento klenot české klasické hudby v Jiřím a Ottovi podvědomě zrála delší dobu. Reálnou podobu dostala minulý rok při cestě české delegace na dny partnerských měst Praha a Kjóto v Japonsku. Spolu se zástupci Magistrátu hlavního města Prahy se cesty zúčastnil i Otto Bubeníček, který tančil před projekcí dokumentárního filmu Jaroslava Boučka a Martina Kubaly o bratřech Bubeníčkových. Pro letošní 100. výročí založení Československa měl pražský magistrát zájem o umělecký projekt, který by významně přispěl k oslavám vzniku republiky. Na palubě letadel Českých aerolinií zní při přistání symfonická báseň Vltava Bedřicha Smetany – to byl ten první impuls pro Ottu při návratu z Japonska, a tak baletně ztvárnit celý cyklus šesti symfonických básní *Má vlast* bylo jen logickou volbou. Jiří a Otto Bubeníčkovci se s nadšením pustili do realizačních příprav, které trvaly rok. Jiří se nejdříve snažil načerpat co nejvíce informací veden obdivem k Bedřichu Smetanovi, který komponoval *Mou vlast* v druhé polovině 70. let 19. století, v době kdy zcela ztratil sluch. Jedinečné dílo inspirované českou historií je oslavou hrdého češství a stalo se neodmyslitelnou součástí české klasiky. Každá hudební část má svůj příběh - sláva a pád Vyšehradu, poetické zurčení proudu Vltavy, chrabrost Ctirada a proradnost Šárky v dívčí válce, kouzlo českých luhů a hájů, husitské boje a Tábor, Blaničtí rytíři. Pro Jiřího a Ottu je příběh velmi důležitý. Jiří, jako choreograf a dramaturg projektu, se snažil maximálně respektovat témata jednotlivých symfonických básní a režii celého představení myšlenkově naplnit. Jak říká, choreografie jde ruku v ruce s režii. Otto se podílel na scénografii a začal pracovat na přípravě návrhů kostýmů. Jeho původní představa byla minimalistická, podnětem byla historie, symboly husitství, barvy červená a zlatá, rozhodující byl výběr jemných japonských látek. Zapojit do tohoto mimořádného projektu vynikající tanečnice světového renomé byl náročný úkol. Konkursem prošli jen ti nejlepší.

Bylo nutné sladit jejich nasazení se současnými pracovními závazky. S řadou z nich Jiří dříve spolupracoval, mohl tak vhodné adepty vytipovat a i oni si spolupráci na tak zajímavém projektu cenili. Jiří v tom udělal obrovský kus práce, vydal se na cesty a osobně navštívil milánskou La Scalu, Royal Swedish Ballet ve Stockholmu, a další významné evropské baletní scény. Musel překonávat obtíže, naplánovat zkoušky jak v Praze, tak v zahraničí a vše časově sladit. Balet je křehkým uměním a tanečníci při vrcholných výkonech se někdy nevyhnou zraněním. Jiří nejdříve oslovil primabalerínu z milánské La Scaly Nikolettu Manni a tanečníka Claudia Coviello, se kterými začal pracovat. Claudio se při zkouškách na představení Le Corsaire zranil, a tak musel Jiří hledat náhradu. Brazilská primabalerína Raíffelle Queiroz Rodrigue, která tančila titulní roli Rusalky ve stejnojmenném Bubeníčkově baletu pro divadlo v Karlsruhe, byla svým obrovským temperamentem ideální představitelkou Šárky a charismatický Jiří Jelínek s bohatou mezinárodní zkušeností přesvědčivě ztělesňoval udatného Ctirada. Finální obsazení hlavních rolí bylo unikátní, Jiřímu Bubeníčkově se podařilo sestavit tým dvaceti světově proslulých tanečních umělců z prestižních evropských baletních souborů včetně Baletu Národního divadla v Praze. Čas byl neúprosný, celovečerní baletní představení vyžaduje intenzivní nácvik minimálně měsíc až dva před premiérou. Jiří vložil do svých technicky obtížných choreografií uměleckou invenci a zkušenosti z dřívějších projektů. Vytvořil dílo na bázi neoklasického tance, které se vrací k symbolům národní minulosti a unikátně propojuje tanec s hudbou. Ze setkání s Jiřím Bubeníčkem jsme odcházely plné dojmů a v netrpělivém očekávání vidět živé představení, o jehož zrodu jsme se tolik dozvěděly přímo od jeho tvůrce. Natěšené na premiéru baletu Má vlast jsme se vydaly 27. června na Staroměstské náměstí. Volba tohoto turisticky exponovaného místa, by nebyla možná bez podpory Magistrátu hlavního města Prahy, který byl pořadatelem představení. Vyrostla tam minimalistická scéna, která využila monumentální pomník Mistra Jana Husa a zapojila ho do děje. Autor pomníku Ladislav Šaloun, stylově ovlivněný Josefem Václavem Myslbekem a také Augustem Rodinem, se kterým se osobně setkal při jeho návštěvě v Praze v roce 1902, vytvořil secesní dílo, které symbolizuje odvahu, a je oslavou ušlechtilých lidských vlastností a hodnot, jako jsou láska a pravda. Toto poselství vtesané do nápisu na podstavci „Milujte se, pravdy každému přejte“ propojilo historii se současností a stále má co říci i v dnešní době. Scénografie na otevřené scéně je vždy složitá, a tak rozhodnutí využít sousoší Mistra Jana Husa jako dominantní součást bylo vizionářskou ideou. Bylo nutné pracovat nejdříve s denním světlem, šerem zapadajícího slunce a celá inscenace končila již za tmy. Jiří při tvorbě choreografie využívá světla a stínů, tím vede diváka a určuje mu, kam a na co se má dívat. Dobře ví, že se světlem je možné kouzlit. Živý doprovod Českou filharmonií by byl technicky komplikovaný i vzhledem k prostorové náročnosti. Z tohoto důvodu se Jiří a Otto Bubeníčkově rozhodli využít jedinečnou nahrávku České filharmonie

s dirigentem Jiřím Bělohlávkem, pořízenou roku 2014 v rámci Pražského jara. Fenomenální hudební těleso Česká filharmonie získalo pod vedením tohoto světově proslulého dirigenta více dynamičnosti, mohutnosti a pronikavosti, a nová verze nahrávky Má vlast se vyznačuje lahodně teplým a bohatým zvukem.

Atmosféra představení byla naprosto fantastická, umělecká produkce předčila naše očekávání. Vynikající výkony tanečníků v náročných choreografiích přiblížily fragmenty české historie, pověsti a oslavovaly krásu naší vlasti. Vzdušné, éterické kostýmy dokonale ladily a dokreslovaly choreografii. V úvodní části na symfonickou báseň Vyšehrad se představila trojice špičkových sólistů, primabalerína Haruka Sassa a tanečníci Arsen Mehrabyan a Arsen Azatyan, kteří volně propojovali celé představení. Poté se rozvlnila scéna stříbřitě modrou Vltavou, ve které ladně plula první sólistka baletu Národního divadla Alina Nanu. Dramatická část Šárka navodila atmosféru bojů dívčí války, kterou vizuálně podpořily i kožené vesty bojovníků. Již zmínění protagonisté hlavních rolí Raíffelle Queiroz a Jiří Jelínek podali dechberoucí výkony. Vtaženy do děje jsme sledovaly jejich taneční kreace a především skvělý herecký projev. Jiří Jelínek, který se tímto představením loučil se svou taneční kariérou, obohatil roli Ctirada svým výrazným dramatickým talentem. V dalších částech se střídaly poeticky laděné výjevy inspirované přírodními scenériemi Z českých luhů a hájů, s dramatickými interpretacemi částí Tábor a Blaník, ve kterých se kromě zmíněných sólistů předvedli i excelentní István Simon a Flávio Salamanka. Dynamická a pohybově invenční choreografie Jiřího Bubeníčka kvalitativně korelovala s melodickou hudbou Bedřicha Smetany a motivovala interprety jednotlivé příběhy vnitřně prožívat. Symbióza hudby a pohybového vyjádření děje navodila působivý celkový dojem. Byl to krásný a nezapomenutelný večer plný emocí.

Po představení jsme chvíli vstřebávaly silný umělecký zážitek. Ještě rychlá gratulace Jiřímu Bubeníčkoví a poděkování za úžasnou příležitost zažít tak výjimečný projekt zblízka.

Jedno brilantní dílo bylo završeno a na Jiřího čekají další zajímavé projekty. Mimo jiné je to práce na přípravě baletu Carmen pro divadlo v Římě, která je pro Jiřího mimořádnou příležitostí spolupracovat s módní ikonou, italským designérem Valentinem. Baletní hudbu, kterou zkomponoval ruský skladatel Rodion Ščedrin pro svou ženu věhlasnou primabalerínu Maju Pliseckou, obohatí árie z opery George Bizeta Carmen v podání operních pěvců a živelné španělské rytmy předvedou tanečníci flamenga. Příběh o vášnivě, nespoutané lásce a palčivé žárlivosti v choreografii Jiřího Bubeníčka a pod jeho režijním vedením bude jistě dalším znamenitým přínosem baletnímu umění. Je s obdivem, jak je všestranně talentovaný Jiří velmi úspěšný ve své profesní kariéře a zároveň se mu daří i v osobním životě. Pro svou životní lásku, Moldavanu Nadinu Cojocar si dojel do Japonska, a prozradil nám, že jejich dvouletý syn Honzík dostane zakrátko sestřičku. Znovu se potvrzuje, že fenomenální umělec se světovým věhlasem, zůstane skromný a veškerá ocenění a slávu přijímá s pokorou.

sem

PŘEDPLATNÉ ČASOPISU ČECHOAUSTRALAN - \$40

Šeky nebo peněžní příkazy - Money orders na účet CECHOAUSTRALAN
zasílejte na adresu redakce CECHOAUSTRALAN P. O. Box 1008, Hawksburn,
VIC 3142, AUSTRALIA

Můžete platit i elektronicky bankovním převodem:-

Bankovní spojení: EisBlue Holdings Pty Ltd, CECHOAUSTRALAN ACCOUNT -
Account #: 813753720

National Australia Bank - BSB: 083-004, 330 Collins Street, Melbourne 3000, Australia

Jsme na Facebook, přidejte se k nám -
<https://www.facebook.com/Cechoaustralan>

www.cechoaustralan.com

Klikněte na Like

foto Barbara Semenov

Redakce ČECHOAUSTRALAN - Barbara Semenov
P. O. Box 1008, Hawksburn - Melbourne, VIC 3142, Australia
email adresa - bsemenov@cechoaustralan.com

ČECHOAUSTRALAN © – NEZÁVISLÝ CELOAUSTRALSKÝ KRAJANSKÝ LIST

If undelivered return to:
P. O. Box 1008
Hawksburn 3142
AUSTRALIA

Print Post Approved
Publication Number:
100019790

